

REFERAT Sundheds- og Forebyggelsesudvalget_2018-21 d. 01-03-2021

Mødedato Mandag d. 01. marts 2021 kl. 19:15

Mødested Teams

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Handleplan for Rusansvarlig Ungdom med henblik på høring i relevante fagudvalg.....	4
Muligheder for tandbehandling for udsatte og sårbare borgere på Frederiksberg, herunder rammern	9
Status på Ventilen.....	12

Punkt 8: Meddelelser

00.22.00-P35-189-20

Sagsfremstilling

Der er ingen meddelelser under dette punkt.

Punkt 9: Handleplan for Rusansvarlig Ungdom med henblik på høring i relevante fagudvalg

29.09.00-G01-82-20

Resume

Sundheds- og forebyggelsesudvalget har ved flere lejligheder bekræftet en prioritering af Rusansvarlig Ungdom, der har fokus på unges alkoholforbrug på Frederiksberg. Dette på baggrund af, at unges alkoholforbrug på Frederiksberg er markant højere og tidligere forekommende end i resten af landet. På den baggrund drøftede relevante fagudvalg i november 2020, efter indstilling fra sundheds- og forebyggelsesudvalget, en række dilemmaer forbundet med implementering af Rusansvarlig Ungdom. Dilemmaerne har efterfølgende været sendt i høring hos udvalgte høringsparter ligeledes med henblik på input til handleplan for Rusansvarlig Ungdom.

Beslutning

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

1. godkendte foreløbigt udkast til handleplan for implementering af Rusansvarlig Ungdom (bilag 1) som grundlag for høring, og
2. sendte handleplanen til høring i arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget samt magistraten, idet der ønskes særlig opmærksomhed på, at muligheden for at indføre initiativer i retning af yderligere alkoholrestriktioner på ikke-kommunale institutioner på fritids- og kulturområdet drøftes.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. godkender foreløbigt udkast til handleplan for implementering af Rusansvarlig Ungdom (bilag 1) som grundlag for høring, og
2. godkender, at handleplanen sendes i høring i arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget samt magistraten. Dette sker med henblik på, at udvalgene drøfter og kommer med konkrete bemærkninger til handleplanen via protokollen og sender sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 12. april 2021.

Sagsfremstilling

Den 19. august 2019 besluttede sundheds- og forebyggelsesudvalget at afsætte midler til arbejdet med unge og alkohol fra udvalgets pulje (den 19. august 2019, pkt. 64). På udvalgets seminar i marts 2020 blev det besluttet at lade sig inspirere af metode og proces for Røgfri generation (Opfølgning på seminar den 8. juni 2020, pkt. 36), ligesom udvalget på temamøde om Sund Ungekultur på Frederiksberg (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 15. juni 2020) drøftede overordnede ønsker til en Rusansvarlig Ungdom og en opbakning til en fokuseret indsats. Der var bred enighed om at tiden er moden til at drøfte unges forbrug af alkohol og rusmidler, også i lyset af Børne- og Ungelægens seneste udskolingsundersøgelse som viser, at unges alkoholforbrug på Frederiksberg er markant højere og tidligere forekommende end i resten af landet.

I forlængelse af sag om målrettede penge til sundhedsinvesteringer der virker – sundheds- og forebyggelsesudvalgets pulje (den 17. august 2020, pkt. 41) blev der disponeret 600.000 kr. i 2021 til arbejdet med implementering af Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg.

Inspireret af indsatsen Røgfri generation blev sundheds- og forebyggelsesudvalget den 26. oktober 2020 (pkt. 48) således forelagt en sag (bilag 2), med henblik på drøftelse af politiske ambitioner for indsatsen af en Rusansvarlig Ungdom og dilemmaer i forbindelse hermed for på denne måde at angive de strategiske rammer for det videre arbejde hen mod en tværgående handleplan på området.

Sagen blev efterfølgende oversendt til drøftelse i relevante fagudvalg, herunder magistraten, som på mødet hhv. den 9. november 2020 (fagudvalg) og den 23. november 2020 (magistraten) sendte sagen i høring hos relevante høringsparter.

Ud af de 33 parter, der har fået sagen i høring, har forvaltningen modtaget i alt 15 høringsvar. I bilag 3 er høringsvarene opsummeret relateret til de enkelte opstillede dilemmaer i sagen, for netop at sætte den strategiske retning for indsatserne i handleplanen.

[Handleplan for Rusansvarlig Ungdom](#)

På baggrund af de indkomne høringssvar, input fra fagudvalg samt bedste viden på området har forvaltningen udarbejdet udkast til en handleplan for Rusansvarlig Ungdom (bilag 1).

Handleplanen indeholder overordnet tre dele:

1. Baggrund og formål: Beskriver formål, strategisk og politisk ophæng, status på de unges anvendelse af rusmidler samt gældende viden om området.
2. Strategisk ramme for handlingsplanens indsatser: Beskriver den strategiske tilgang til de centrale dilemmaer, der har været drøftet politisk og været i høring hos relevante parter.
3. Handleplanens indsatser: Beskriver konkrete indsatser, herunder ansvarlige og plan for opfølgning.

Udkastet til handleplan dækker over i alt 21 indsatser.

Der er, med afsæt i den strategiske ramme, fastlagt konkrete indsatser, som kan bidrage til at opfylde målsætningen i Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik 2019-2022 om, at unge skal drikke alkohol senere, de skal drikke mindre, og færre skal begynde at ryge, bruge hash eller andre stoffer. For hver af indsatserne er ansvarlige udvalg, centrale aktører, opfølgning og kommunikation beskrevet.

Indsatserne er inddelt således:

A. Primære indsatser: Der er fastlagt 10 primære indsatser. Det vil sige indsatser på områder, hvor kommunen har myndighed til selv at sætte reglerne. Herunder eksempelvis tværgående alkohol- og rusmiddelhandleplan på kommunens grundskoler samt i fritids- og ungdomsklubber.

B. Dialogbaserede indsatser: Der er fastlagt 9 dialogbaserede indsatser. Det vil sige indsatser rettet mod andre sektorer, som er uden for det kommunale myndighedsområde. Det er indsatser, der forudsætter en dialog for at initiere en Rusansvarlig Ungdom – en dialog der typisk skal tage udgangspunkt i det gode eksempel, kommunen sætter med de primære indsatser, men også tiltag som rådgivning, henstillinger og nudging er elementer, der kan bringes i spil. Som eksempel kan blandt andet fremhæves fælles alkoholkodeks på ungdomsuddannelser i Frederiksberg og Københavns kommuner og ansvarlig alkohol- og rus-middelhandleplan på ungdomsuddannelser, hvor dialogen kan tage afsæt i kommunens egne erfaringer på området.

C. Kommunikationsindsats: Der er fastlagt en bred Kommunikationsindsats, som skal bidrage til at virkeliggøre de øvrige indsatser.

For en uddybning af de enkelte indsatser henvises til handleplanen (bilag 1).

Handleplanen har overvejende taget højde for de input og synspunkter, der er modtaget via fagudvalgenes indspil samt høringssparternes høringssvar, der har været toneangivende for den strategiske retning, der ligger til grund for tilblivelsen af handleplan for Rusansvarlig Ungdom.

Høringssparterne udtrykker i deres høringssvar overordnet positive takter i forhold til igangsættelsen af arbejdet med handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg – ligesom høringssvarene taler direkte ind i og støtter op om de opstillede dilemmaer og fokusområder, der er lagt an til. Flere høringssparter har positivt tilkendegivet, at de gerne bidrager aktivt med konkrete indspil og dialog i forbindelse med implementeringen af en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg.

På et enkelt punkt har høringssvarene være mere afvigende og trukket i flere retninger, hvilket giver anledning til, at høringssvarene i disse tilfælde ikke understøtter en entydig strategisk retning på det givne område.

Det drejer sig om i hvilke ikke-kommunale institutioner, der skal være alkoholrestriktioner. Her rejses spørgsmålet om, i hvilken udstrækning kommunen skal benytte sig af sin mulighed for at regelsætte omkring alkohol, når der samarbejdes og samskabes sammen med andre aktører. For eksempel i forbindelse med køb af en øl til en fodboldkamp på Frederiksberg eller det at drikke et glas vin, når man er i teateret eller når man spiser på en af de mange caféer, der er tilknyttet nogle fritids- og kulturtilbud i kommunen. Ved indførelse af restriktioner kan det have store økonomiske konsekvenser, der kan munde ud i, at en café ikke kan løbe rundt.

Anbefalingen fra forvaltningens side er, set i forhold til udfordringerne som dette dilemma rejser, at et yderligere forbud ikke vil have afgørende effekter, hvorfor såvel kulturinstitutioner som foreninger og klubber på sports- og fritidsområdet, der får kommunalt tilskud og arbejder (måske delvist) med børn og unge, i denne omgang ikke bør omfattes af yderligere alkoholrestriktioner.

Både START (der administrerer kommunens øvelokaler mm.), FIU, Københavns Boldklub (KB) og Folkeoplysningsudvalget pointerer, at der ikke opleves problemer med alkohol i forbindelse med kultur-, idræts- og foreningslivet. Der udskænkes kun alkohol til personer over 18 år, og den generelle oplevelse er, at mange unge fravælger alkohol i forbindelse med idræt. Der opleves heller ikke større udfordringer med den voksne generations indtag af alkohol. Folkeoplysningsudvalget fremhæver i sit høringssvar, at det fortsat skal være muligt at nyde alkohol på idrætsanlæggene.

Dertil fremhæver Bibliotek Frederiksberg potentialet i kultur- og fritidslivet, netop som et alternativ til den del af ungekulturen, der er alkoholbaseret.

I modsætning hertil udtrykker Udsatterådet undren over, at man er tilbageholdende med at tilrettelægge alkoholfrie miljøer i fritids- og foreningslivet, af hensyn til forpagternes indtjening. Udsatterådets holdning er, at man ved at understøtte alkohol, som er en naturlig del af idræts- og foreningslivet, normaliserer alkoholindtaget for en bred målgruppe. Herunder for de børn og unge, der færdes der.

Der er i handleplanen ikke indarbejdet initiativer, der understøtter skærpede alkoholrestriktioner på de ikke-kommunale institutioner, da effekterne af sådanne restriktioner fortsat ikke vurderes at være afgørende.

Supplerende input til handleplanen

Ud over høringssparternes konkrete input til de opstillede dilemmaer, blev der i forbindelse med høringen også taget fat på andre temaer, der ikke allerede var berørt – både i form af supplerende input til den forbyggende tankegang men også input af mere aktivistisk karakter. De supplerende input er præsenteret nedenfor, herunder hvorledes de er blevet imødekommet i arbejdet med handleplanen.

Fokus på de udsatte unge i handleplanen

Frederiksberg HF-kursus, START og Udsatterådet peger på behovet for en helhedsorienteret indsats i forhold til de udsatte unge, herunder unge, der for eksempel anvender alkohol eller rusmidler som lindring eller mental smertebehandling.

Udsatterådet efterlyser blandt andet i sit høringssvar et større fokus på de udsatte unge, der ikke er en del af skole eller uddannelsessystemet, eller som ikke har forældre, der kan være rollemodeller. Udsatterådet mener, at det ikke fremgår tydeligt nok, hvordan de udsatte unge også får gavn af indsatserne i Rusansvarlig ungdom.

I handleplanen er der lagt vægt på, at indsatserne også skal omfatte de udsatte unge, som Udsatterådet pointerer. Der er således både indsatser rettet mod de unge, der er en del af et skolesystem eller uddannelsessystem og hvor forældrene kan spille en positiv rolle for de unge – men også indsatser der omfatter de udsatte unge, hvor en anden type indsats er nødvendig. Eksempelvis i form af systematisk tidlig opsporing (indsats 3) målrettet udsatte unge eller rusmiddelforebyggelse målrettet unge og deres familier i udsatte boligområder (indsats 7).

Rusmidler i det offentlige rum

START fremhæver i sit høringssvar, at anvendelse af rusmidler blandt unge er et stigende problem, og at kultur- og fritidsarealer og kommunale arealer anvendes til indtagelse og salg af stoffer. START efterlyser således en særlig social indsats ift. de udsatte unge og en plan for bekæmpelse af salg og indtagelse af narkotika i byens rum.

Forvaltningen har været i dialog med lokalpolitiet og SSP, for at få en vurdering af omfanget af den rejste problemstilling i høringssvaret. Tilbage meldingen fra lokalpolitiet og SSP er, at de ikke kan genkende det billede af den problemstilling, der er rejst i høringssvaret fra START. Der er opmærksomhed på det fra SSPs side, ligesom lokalpolitiet jævnligt gennemfører rundering i området og generelt.

Temaet har flere gange været et tema i Lokalrådet – og der tages i handleplanen initiativ til, at problemstillingen rejses på ny i møde i Lokalrådet, således at relevante parter, herunder lokalpolitiet, tages med i en fornyet dialog om omfanget af de oplevede udfordringer med salg og indtagelse af narkotika i byens rum og, hvorvidt der eventuelt er behov for en styrket indsats på området.

Ansvarlig udskænkning

Erhvervsrådet og Udsatterådet retter i deres høringssvar fokus på salg af alkohol til unge. Høringssvarene beskriver behovet for en dialog med de lokale restauratører om et form for kodeks/ramme for de unges alkoholvaner i nattelivet.

Udsatterådet fremhæver desuden, at der bør følges mere op på salg af alkohol til unge under 18 år fra butikker og kiosker.

Der lægges i handleplanens indsats 8 op til, at det skal undersøges, hvorvidt der er mulighed for, at Frederiksberg Kommunes restaurationsplan kan rumme et forebyggende sigte, herunder især et fokus på unge. Med inspiration fra Københavns Kommune kan der desuden arbejdes på at etablere dialog med lokale restauratører, barer m.fl. med henblik på, om der kan etableres en slags kodeks for god adfærd i nattelivet, som kommunen og restaurationsbranchen i fællesskab står bag, og som kan inkorporeres i restaurationsplanen.

Tids- og procesplan for handleplan for Rusansvarlig Ungdom

Sagen vedr. handleplan for Rusansvarlig Ungdom, der blev forelagt sundheds- og forebyggelsesudvalget den 26. oktober 2020 (pkt. 48) indeholdt ud over de skitserede dilemmaer en tids- og procesplan for arbejdet frem mod en endelig handleplan for Rusansvarlig Ungdom. Formålet med den opstillede tids- og procesplan var at sikre opbygning af et fælles fundament på tværs af de politiske udvalg, tilknyttede institutioner, samt relevante råd, som en handleplan med konkrete indsatser efterfølgende kunne basere sig på.

Det er fortsat samme tids- og procesplan, der følges i det videre arbejde med handleplanen for en Rusansvarlig Ungdom. Af tidsplanen ses det, at sundheds- og forebyggelsesudvalget den 1. marts 2021, på baggrund af de brede drøftelser i fagudvalgene samt høringssvarene, forelægges denne sag med forslag til, hvilke indsatser, der skal iværksættes som led i en handleplan 2021-2022 for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg – igen med henblik på høring af udkast til handleplan i relevante fagudvalg og høringsspartar medio marts 2021.

Når en endelig handleplan er godkendt, udarbejder de enkelte dele af forvaltningen forslag til, hvordan de enkelte indsatser konkret skal udmøntes i de relevante fagudvalg.

Tids- og procesplan

26 oktober 2020	Sundheds- og forebyggelsesudvalget	Drøftelse af denne sag om Rusansvarlig Ungdom. Sagen sendes i høring i fagudvalg og magistraten.
9. november 2020	Relevante fagudvalg og magistraten	Drøftelse i udvalgene. - Udvalgene sender sagen i høring hos lokale parter og relevante råd.
14. december 2020	Høringsfrist	Høringsfrist for lokale parter og råd. På baggrund af høringen udarbejdes en Handleplan
1. marts 2021	Sundheds- og forebyggelsesudvalget	Drøfter udkast til handleplan for Rusansvarlig Ungdom og sender handleplan i høring i fagudvalg
8. marts 2021	Relevante fagudvalg og magistraten	Drøftelse i udvalgene. - Udvalgene sender sagen i høring hos lokale parter og relevante råd.
12. april 2021	Høringsfrist	Høringsfrist for lokale parter og råd.
3. maj 2021	Sundheds- og forebyggelsesudvalget	Behandler handleplan efter drøftelser i udvalg og indstiller til magistraten
10. maj 2021	Magistraten	Indstiller til kommunalbestyrelsen
17. maj 2021	Kommunalbestyrelsen	Træffer beslutning om handleplan for Rusansvarlig Ungdom

Med denne tidsplan vil det være muligt at igangsætte den lokale implementering i 2021 i form af konkrete indsatser og initiativer, som skal implementeres under de enkelte fagudvalg. Det vil her være det enkelte fagudvalg, der vil være tovholder. Det forventes at indsatsen er fuldt implementeret ultimo 2022.

På Sundheds- og forebyggelsesudvalgets foranledning gøres der status for implementeringen i 4. kvartal 2021.

Økonomi

Sundhedsfremme og forebyggelse er typisk en indsats, der er koblet sammen med andre kerneopgaver og placeret ansvarsmæssigt i det respektive fagudvalg. Det må forventes, at implementering af konkrete indsatser indeholdt i en kommende handleplan vil være forbundet med udgifter. Disse konkrete indsatser forudsættes finansieret inden for de enkelte udvalgs rammer.

Ved disponering af sundheds- og forebyggelsesudvalgets pulje på i alt 3,0 mio.kr. årligt blev det besluttet at disponere 600.000 kr. til tværgående understøttelse af indsatsen, herunder projektledelse, kommunikation, workshops, fællesmøder m.v. i 2021.

I forbindelse med endelig godkendelse af handleplanen den 3. maj 2021, vil udvalget blive forelagt overblik over fordelingen af de disponerede midler, herunder om der er behov for at overføre midler fra 2021 til 2022, idet sundheds- og forebyggelsesudvalget ikke har en pulje fra 2022.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget 1. marts 2021

Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget og magistraten den 8. marts 2021 samt børneudvalget den 22. marts 2021 (høring)

Bilag

Bilag 1 - Udkast til handleplan for Rusansvarlig Ungdom

Bilag 2 - Sag til sundheds- og forebyggelsesudvalget den 26.10.2020 pkt. 48

Bilag 3 - Høringssvar vedr. dilemmaer knyttet til Rusansvarlig Ungdom

Punkt 10: Muligheder for tandbehandling for udsatte og sårbare borgere på Frederiksberg, herunder rammerne for den nye socialtandpleje

27.00.00-A26-9-20

Resume

Sagen fremlægges med henblik på at gøre status for mulighederne for tandbehandling på Frederiksberg til udsatte og sårbare borgere og herunder orientere om rammerne vedrørende den nye Socialtandpleje, som er en ny tandbehandlingsordning for socialt udsatte borgere.

Beslutning

Sundheds- og forebyggelsesudvalget tog sagen til efterretning.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at socialudvalget, sundheds- og forebyggelsesudvalget og arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget

1. tager sagen til efterretning.

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at socialudvalget

2. godkender, at sagen sendes til orientering i Udsatterådet.

Sagsfremstilling

Der findes en række særlige ordninger, der lovgivningsmæssigt giver mulighed for tilskud til eller gratis tandlægebehandling for særlige grupper, herunder socialt sårbare og udsatte borgere. Der redegøres nedenfor kort for disse ordninger – og på den baggrund beskrives rammerne for den nye Socialtandpleje, der var en del af finansloven for 2020, og nu er et tilbud i Frederiksberg Kommune.

1. Omsorgstandpleje

Kommunen skal, jf. sundhedslovens §§131 og 132, tilbyde omsorgstandpleje til personer over 18 år, som pga. kronisk nedsat førlighed eller vidtgående fysisk eller psykisk handicap kun vanskeligt kan benytte de almindelige tandplejetilbud. Størstedelen af målgruppen består af ældre borgere i ældre- og plejeboliger. Derudover udgøres en del af målgruppen af personer med sindslidelser eller udviklingshæmning med ophold i midlertidige eller varige botilbud, og som ikke har særlige odontologiske problemer, der kræver behandling i specialtandplejen. Borgerene betaler årligt et vederlag på 550 kroner (niveau 2021) til omsorgstandpleje.

2. Specialtandpleje

Kommunen skal, jf. sundhedslovens §§ 133 og 134, tilbyde specialtandpleje til personer med sindslidelse, udviklingshæmning mm., der ikke kan benytte de almindelige tandplejetilbud. Til børn og unge i denne målgruppe under 18 år, har Børne- og ungdomstandplejen i Frederiksberg kommune et særligt tilbud. Til borgere i målgruppen over 18 år tilbydes specialtandpleje for øjeblikket på dertil indrettede klinikker i Københavns Kommune. De voksne borgere opkræves en brugerbetaling, der maksimalt kan udgøre 2.050 kr. årligt (niveau 2021).

3. Økonomisk hjælp til tandbehandling til udsatte borgere mv.

Personer under folkepensionsalderen, som modtager ydelser på niveau med kontanthjælp, uddannelseshjælp, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse kan efter lov om aktiv socialpolitik (aktivloven) § 82a modtage tilskud til alle former for tandpleje med en vis egenbetaling.

Efter aktivlovens § 82 kan kommunen endvidere i særlige tilfælde yde hjælp til at betale udgifter til nødvendige helbredsmæssig behandling, herunder tandbehandling, hvis en borger ikke selv kan betale udgiften. Sidstnævnte form for hjælp omfatter i princippet alle borgere, der ikke kan selv kan afholde en nødvendig behandlingsudgift (herunder en eventuel egenbetaling, der er tilbage, når borgeren har modtaget hjælp efter andre bestemmelser), herunder modtagere af kontanthjælp, ressourceforløbsydelsesmodtagere, førtidspensionister mv. Hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82 kan således i det konkrete tilfælde betyde, at borgeren ikke selv har udgifter til tandbehandlingen.

Personer, der modtager folkepension, kan modtage hjælp til betaling af udgifter til tandbehandling efter reglerne om helbredstillæg og personligt tillæg i pensionslovgivningen. Disse regler kan ligeledes i det konkrete tilfælde betyde, at

pensionisten ikke selv har udgifter til tandbehandlingen.

Det er det tandfaglige team i Arbejdsmarkedsafdelingens Ydelsescenter, der vurderer borgerens mulighed for at få bevilget økonomisk støtte til tandbehandling efter aktivlovens §§ 82 og 82 a (under arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget) og pensionslovgivningen (under socialudvalget).

4. En særlig indsats for tandbehandling for socialt udsatte

Siden 2015 har der i Frederiksberg Kommune været en særlig indsats i forhold til at understøtte, at udsatte borgere modtager nødvendig tandbehandling. Indsatsen, der de første år var på projektbasis og havde fokus på selve tandbehandlingen, er fra og med budget 2021 gjort permanent. Ordningen består nu i, at en støttekontaktperson kan hjælpe med en ansøgning om økonomisk hjælp efter aktivlovens § 82 a og/eller § 82, jf. ovenfor, og støtte op om borgerens tandbehandling samt understøtte borgeren i at møde op til behandlingsforløbet. Indsatsen skal støtte borgeren i at blive integreret i den helt almindelige almene voksentandpleje i privat praksis på sigt. Fra 2022 og fremefter er der afsat 175.000 kr. årligt til denne indsats.

5. Socialtandpleje

Med finanslovsaftalen for 2020 har regeringen afsat midler til at etablere en kommunal socialtandpleje. Kommunerne skal tilbyde gratis, akut, smertelindrende og funktionsopbyggende behandling til de mest socialt udsatte personer. Herudover skal borgerne tilbydes forebyggende råd og vejledning i forhold til vedligeholdelse af behandlingen, efter en konkret og individuel vurdering, tilpasset den enkelte borger. Formålet er at øge livskvaliteten og tandsundheden blandt de mest socialt udsatte og begrænse yderligere marginalisering. Loven trådte i kraft den 1. juli 2020.

Frederiksberg Kommune har jf. ændringerne i sundhedsloven iværksat tilbud om socialtandpleje, men implementeringen har været påvirket af corona og derfor har der først været fuldt implementeret primo 2021 i praksis. Målgruppen udgør ”Borgere med særlige sociale problemer i form af gadehjemløse og borgere, der kan benytte herberger, varmemestuer, væresteder på grund af hjemløshed, herunder borgere som ikke kan opholde sig i egen bolig” jf. sundhedsloven §134 a, stk. 1. Målgruppen for socialtandpleje er således de mest socialt udsatte borgere, som ikke kan benytte de eksisterende tandplejeordninger i omsorgstandplejen, specialtandplejen og den almindelig praksistandpleje.

Herudover kan kommunen ud fra en konkret vurdering tilbyde socialtandpleje til udsatte borgere, der ikke er omfattet af sundhedslovens § 134 a, stk. 1, og som ikke kan benytte de almindelige tandplejetilbud grundet særlige sociale problemer (jf. sundhedslovens § 134 a, stk. 2). Herved gives kommunen mulighed for at tilpasse socialtandplejetilbuddet til lokale kommunale forhold.

Det er de fremskudte sagsbehandlere i Socialafdelingen under socialudvalget, der står for den ”sociale” målgruppevurdering, mens det er tandplejen under sundheds- og forebyggelsesudvalget, der står for den ”tandplejemæssige” visitation af borgere til socialtandplejen. Det konkrete arbejde udføres af den kommunale tandpleje på klinikken på Skolen på Grundtvigsvej.

Frederiksberg Kommune er kompenseret med 1,0 mio. kroner efter det udvidede totalbalanceprincip (DUT-midler) for lovændringen i sundhedsloven. DUT-midlerne er fordelt med 0,9 mio.kr. til den kommunale tandpleje til behandling og 0,1 mio. kr. til Socialafdelingen til visitation og følgeskab af borgerne til behandling.

Det er vurderingen, at DUT-midlerne til ydelser i Socialtandplejen kan dække den lovbestemte opgave/målgruppe med akut smertebehandling og akut opbyggende tandbehandling (§134 stk. 1). Det skal dog bemærkes, at der er en særlig usikkerhed omkring det fremtidige ressourceforbrug på Frederiksberg, for det første fordi DUT-fordelingen ikke tager højde for, at storbyområder har betydeligt flere klienter i målgruppen end byer i landområder. Samtidig er det Frederiksberg Kommune, der skal afholde udgifterne til alle borgere med bopæls/folkeregisteradresse i Frederiksberg Kommune (for eksempel borgerne på herbergerne selvom de oprindeligt kommer fra andre kommuner). Det er usikkert om der senere tages initiativ fra ministeriets side til at udligne dette via en lovændring, og hvordan det vil påvirke Frederiksberg.

For øvrige målgrupper er vurderingen, at de fremover også er godt dækket ind af de muligheder, der findes indenfor rammerne af de muligheder, der er efter aktivlovens §82 (afsnit 3 ovenfor) og den opsøgende indsats, der gøres på Frederiksberg (afsnit 4 ovenfor).

Forvaltningen vil følge brugen af Socialtandplejen og effekten af den eventuelle kommende lovændring nøje, og udvalgene vil få fremlagt en evaluering i foråret 2022, når Socialtandplejen har været i drift i et år. Evalueringen vil dels belyse anvendelsen af ordningen, set i forhold til de andre muligheder for tandbehandling for udsatte og sårbare borgere, dels den afledte økonomi.

Som en del af implementeringen af Socialtandplejen i Frederiksberg Kommune er der igangsat et tæt samarbejde mellem Tandplejen og Socialafdelingen med henblik på at sikre en hurtig og effektiv visitation af borgerne til tandbehandling ligesom der er skabt en viden om dette nye tilbud på tværs af organisationen. Som supplement til dette arbejdes der på at fremstille informationsmateriale til både borgerne og kommunale medarbejdere, som er i kontakt med målgruppen for Socialtandpleje om denne nye mulighed – og de allerede eksisterende muligheder for tandpleje.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget, sundheds- og forebyggelsesudvalget og arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget den 1. marts 2021.

Punkt 11: Status på Ventilen

00.15.00-G01-5-20

Resume

Som led i aftale om Frederiksberg Kommunes budget 2019–2022 blev der indgået en aftale om en særlig pulje på 0,5 mio. kr. i 2 år, i hhv. 2019 og 2020 til forebyggelse af ensomhed – ingen skal være alene. Puljen er målrettet unge, psykisk udsatte og sårbare, herunder forebyggelse af dårligt psykisk og fysisk helbred. Kommunalbestyrelsen behandlede den 13. maj 2019 (pkt. 141) sag om udmøntning af puljen og tiltrådte sundheds- og forebyggelsesudvalgets beslutning om, at puljen til forebyggelse af ensomhed hos unge skulle gå til at indgå et samarbejde med organisationen Ventilen i perioden 1. juli 2019 til 31. juni 2021, om at etablere et mødested for ensomme unge på Frederiksberg, samt til forebyggende arbejde og rekruttering til mødestedet på ungdomsuddannelser og skoler, på Ungecentret med flere. Sagen forlægges udvalget til orientering.

Beslutning

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

1. tog status på indsatser i samarbejdet med Ventilen Danmark til efterretning og
2. tog orientering om forlængelse af samarbejdsaftalen med Ventilen Danmark til udgangen af 2021 til efterretning.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at sundheds- og forebyggelsesudvalget

1. tager status på indsatser i samarbejdet med Ventilen Danmark til efterretning og
2. tager orientering om forlængelse af samarbejdsaftale med Ventilen Danmark til udgangen af 2021 til efterretning.

Sagsfremstilling

Unge er i større risiko for at være ensomme end andre aldersgrupper. Region Hovedstadens Sundhedsprofil 2017 fandt, at blandt de 16-24 årige på Frederiksberg er 10 procent ensomme og 16 procent har svage sociale relationer. I Udskolingsundersøgelsen (9. klasse, skoleåret 2018/19) angiver 3,1 procent, at de ofte føler sig ensomme, og 4,6 procent har ikke voksne at tale med.

En kortlægningen af kommunens tilbud til unge i 2019 (jf. bilag 1) afdækkede, at der var behov for at styrke indsatser inden for tre områder for at indfri målet om at forebygge og bekæmpe ensomhed blandt unge på Frederiksberg.

De tre indsatser udgør indholdet i samarbejdsaftalen med Ventilen Danmark og består i følgende:

1. Etablering af Mødested for unge med ensomhedsproblematikker
2. Opkvalificering af medarbejdere med unge kontakt
3. Ventilens tilbud til ungdomsuddannelser Netværk.

Fra juni 2019 og frem har Ventilen Danmark udrullet de tre indsatser og de tilhørende aktiviteter på Frederiksberg. Status på indsatserne er, at langt størstedelen af aktiviteterne er afholdt som planlagt. Grundet COVID-19 er visse aktiviteter, som er blevet udskudt, omlagt eller aflyst.

Status på Ventilen Frederiksberg - Mødestedet:

Mødestedet åbnede d. 4. marts 2020 og er målrettet unge mellem 15 og 25 år, hvis primære udfordring er ensomhed. Mødestedet er åbent hver tirsdag fra kl. 18-21 i lokaler på Bülowvej 38. Status januar 2021 er, at 29 unikke unge tilsammen har besøgt Mødestedet 143 gange. Mødestedet er lukket fra d. 9. december 2020 som følge af restriktioner. Mødestedets frivillige står klar til at åbne igen, når restriktionerne løftes.

Gennemsnitsalderen på de unge der kommer i Mødestedet er 20 år. De fleste er studerende, og der er besøg af lidt flere piger end drenge.

Helt overordnet har Mødestedet indfriet succeskriterierne og dette til trods for en yderst sparsom markedsføringsindsats og aflysning af den planlagte åbning af borgmesteren i foråret 2020, hvilket skyldes corona.

Mødested	Succeskriterie	Status pr. 18.01.2021
Åning	Februar 2020	Februar 2020
Antal frivillige	8	10
Antal unikke unge	20	29
Antal ungebesøg i alt	Ikke fastsat	143
Antal åbningsgange	Ikke fastsat	40
Andelen af unge, der føler sig mindre ensomme	65 pct.	Måles forår 2021
Andelen af unge, der oplever et forbedret selvværd	65 pct.	Måles forår 2021
Andelen af unge, der oplever forbedrede sociale kompetencer	65 pct.	Måles forår 2021

Status på Opkvalificering af medarbejdere med unge kontakt:

Opkvalificeringen af medarbejdere med unge kontakt har været hårdest ramt af corona. Den oprindelige plan var at afholde oplæg for henholdsvis unge fagfolk, lærere og klubpædagoger i løbet af forår/sommer 2020. Det har ikke været muligt.

Der er afholdt to workshops online – én for ungecenteret og én for fællesrådgivningen. En planlagt workshop for klubpædagoger blev aflyst grundet nedlukning og nødpassning. Der er dialog om at gennemføre et oplæg enten virtuelt eller med fremmøde, når det er muligt. Som følge af nedlukning i foråret 2020 blev de planlagte lærer- og elevoplæg udskudt til efteråret. Det viste sig, at det heller ikke var muligt at afholde samtlige oplæg i efteråret, da skolerne har brugt ekstra ressourcer på at håndtere corona restriktioner. Det har kun været muligt at gennemføre oplæg på to af fem skoler. Her modtog udskolingslærerne et oplæg og på den ene af de to skoler, blev der desuden gennemført tre elevoplæg à to timer for skolens tre 8.klasses elever.

De planlagte workshops for kultur- og fritidsmedarbejdere/frivillige er udsat til foråret 2021.

Trods udfordringerne omkring afvikling af oplæg og workshops har Ventilen opkvalificeret 77 medarbejder og 50 elever i 8. klasse. Dertil kommer medarbejderne fra Kultur og Fritid, der modtager workshops i foråret 2021.

Endelig oplever 95 procent af deltagerne i opkvalificeringsaktiviteterne at have fået ny viden, og 65 procent er blevet inspireret til at gøre noget nyt i mødet med en ung i forhold til ensomhed. Endeligt finder 85 procent af deltagerne emnet relevant.

Opkvalificering	Succeskriterier	Status pr. den 18.01.2021
Antal oplæg for unge fagfolk	3	2
Antal deltagende unge fagfolk	25	67
Antal skolepakker	5	1
Antal deltagende lærere	N/A	10
Antal deltagende elever	N/A	50
Antal oplæg for klubber	1	1
Antal deltagende klubpædagoger	N/A	Måles i 2021
Workshop for kultur- og fritid	1	Måles i 2021

Andelen af deltagere, der oplever at have fået ny viden	55 pct.	95 pct.
Andelen af deltagere der oplever at være blevet inspireret til at gøre noget andet i mødet med en ung	55 pct.	65 pct.
Andelen af deltagere, der finder emnet relevant og brugbart	55 pct.	85 pct.

Status på Netwerk:

Netwerk er Ventilen Danmarks indsats til ungdomsuddanner. Formålet er at forebygge og afhjælpe ensomhed på ungdomsuddannelserne ved at skabe stærke fællesskaber og give lærere redskaber til at håndtere og hjælpe elever, der føler sig ensomme.

Før samarbejdet mellem Ventilen Danmark og Frederiksberg Kommune deltog to ungdomsuddannelser i Netwerk. Efter etableringen af samarbejdet er yderligere fem ungdomsuddannelser kommet med. 95 medarbejdere på ungdomsuddannelserne har pr. januar 2021 deltaget i Netwerks seminarer og er blevet uddannet i at styrke klassefællesskab og inklusion. To ungdomsuddannelser har takket nej til at deltage. Den ene med en ældre elevgruppe.

Netwerk	Succeskriterier	Status pr. 18.01.2021
Deltagende skoler	5	5
Deltagere på seminar	Ikke fastlagt	95
Andelen af elever, der vil anbefale at skolen fortsætter med Netwerk	55 pct.	Måles i forår 2021
Andelen af lærere der mener, at Netwerks lektioner er relevante for deres klasser	50 pct.	Måles i forår 2021

Forlængelse af samarbejdsaftale til udgangen af 2021:

Kommunalbestyrelsen behandlede den 13. maj 2019 (pkt. 141) sag om pulje til særlig indsats for forebyggelse af ensomhed hos unge. Kommunalbestyrelsen tiltrådte sundheds- og forebyggelsesudvalgets beslutning om, at puljen til forebyggelse af ensomhed hos unge gik til at indgå et samarbejde med organisationen Ventilen i perioden 1. juli 2019 til 31. juni 2021, om at etablere et mødested for ensomme unge på Frederiksberg, samt til forebyggende arbejde og rekruttering til mødestedet på ungdomsuddannelser og skoler, på Ungecentret med flere.

Den nuværende samarbejdsaftale mellem Ventilen Danmark og Frederiksberg Kommune udløber således til juni 2021. Som led i at sikre overgangen og forankringen af Mødestedet på Frederiksberg forlænges samarbejdsaftalen til udgangen af 2021. Herefter skal Mødestedet søge finansiering via §18 midler samt donationer fra private, virksomheder og fonde.

Midlerne til forlængelse findes i sundheds- og forebyggelsesudvalgets pulje til forebyggelsesinitiativer (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 17. august 2020, pkt. 41). Af sundheds- og forebyggelsesudvalgets pulje blev der i alt afsat 200.000 kr. i 2021 til indsatser målrettet bekæmpelse af ensomhed - herunder konsolidering af Ventilens arbejde, for at sikre, at Ventilen får etableret sig på et så godt grundlag som muligt på Frederiksberg. På den baggrund er der afsat 50.000 kr. af de 200.000 kr. til konsolidering af Ventilen.

Som følge af forlængelsen bliver den planlagte afslutningsevent med opsamling på erfaringer udskudt til efteråret 2021.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget den 1. marts 2021

Bilag

Bilag 1 - Overblik over tilbud til ensomme unge